

Forudsætninger for at kunne kommunikere indefra-perspektiver

Jes Sølgaard
Psykolog
VISO-specialist

Voksenafdelingen
med mennesker i fokus

Præsentation

- Pædagog '97
 - Lederuddannelser
 - Psykoterapeut '14
 - Psykolog '19
-
- Arbejder til daglig i Udviklingscenter Aalborg (udredning, terapi, gruppe, supervision, undervisning)
 - VISO-specialist siden 2019
-
- Primær målgruppe er voksne med psykiske vanskeligheder og samtidig nedsat mental funktionsevne

Kommunikation og forudsætninger - udviklingshandicap

- Klienter ofte henvist fra botilbud eller bostøtte, evt. borgere med dom
- I udgangspunktet relativt ubeskrevne, også selvom der evt. er foretaget retspsykiatrisk vurdering
- Behov for yderligere udredning!
- Forskningsmæssigt belæg for udredning og tilpasning af interventionen

Udredning og tilpasning

- John L. Taylor (Taylor, Lindsay, Hastings & Hatton, 2013) *Psychological therapies for adults with intellectual disabilities*
- 6 områder, der på baggrund af en række forskningsforsøg relativt præcist anviser hvilke tilpasninger terapi til målgruppen bør indeholde.
 - 1) grundige assessments af klienten, herunder anvendelse af specialiserede screeningsværktøjer og tests
 - 2) Forberedelse af klienten på terapiforløbet (roller, forventninger, form, etc.)
 - 3) Vurdering af kognitive deficits samt betydning af disse for tilrettelæggelsen af terapien
 - 4) Specifikke overvejelser ift. diagnose eller psykopatologi (angst, psykose, autisme, m.m.)
 - 5) Konkret tilrettelæggelse af intervention på baggrund af 1) – 4)
 - 6) Inddragelse af nær- eller støttepersoner samt netværk

Udredning og tilpasning

- NICE-guidelines (NICE, 2016) *National Institute for Health and Care Excellence*
- A) udgangspunkt i den psykopatologisk lidelse
- B) anvendelse af tilpasning på baggrund af assessments
- C) samarbejde med familie, pårørende og personale
- D) øget opmærksomhed på behov for struktur gennem interventionerne

Udredning og tilpasning

- Begrebsmæssig forenkling
- Ukompliceret sprog
- Inddragelse af rollespil
- Forkortede samtaler eller terapisesioner
- Nedsat taletempo (latenstid)
- Konkret anvendelse af visuelt materiale

(McGillivray & Kershaw (2015))

Udredning og tilpasning

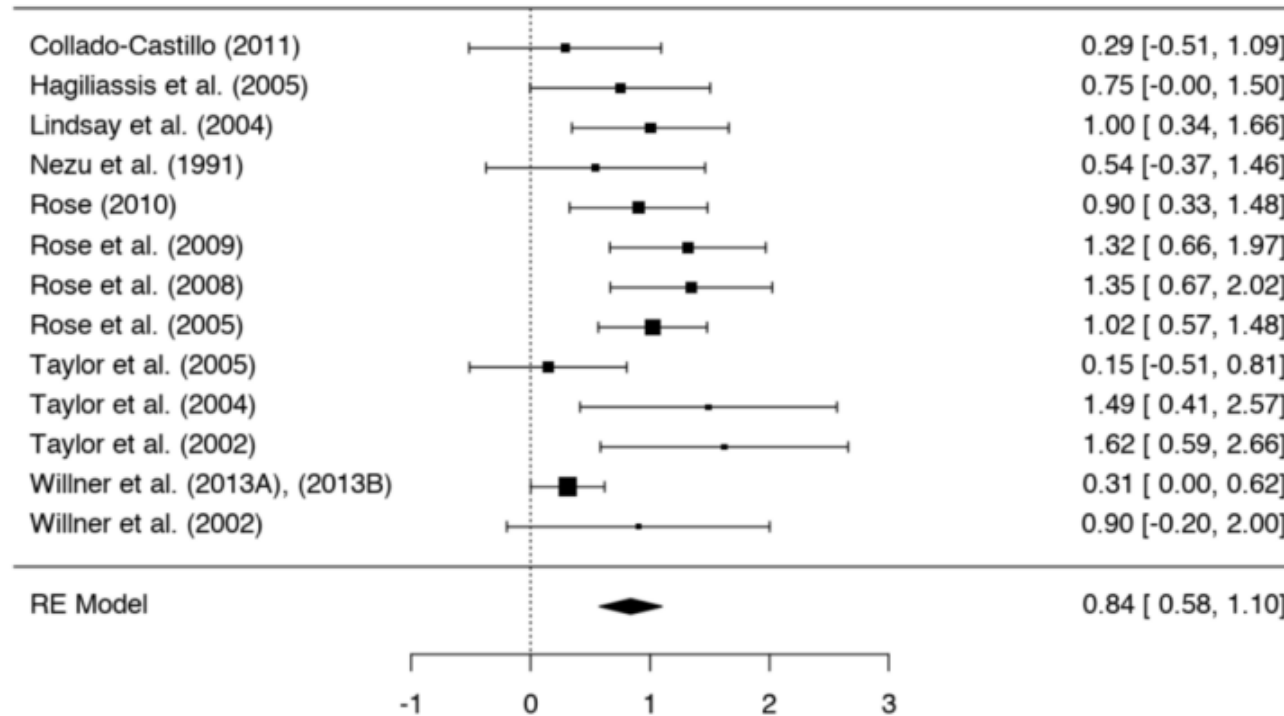
- Øget grad af visualisering
- Tydeligere forklaringer
- Direktiv fremfor eksplorativ tilgang
- Ledsagelse og pårørende

(Metner & Larsen, 2018) *Udviklingshæmning – en grundbog*

Funktionsniveau – hvad skal udredningen fortælle?

- Kognitivt funktionsniveau, herunder mental kapacitet (IQ)?
- Emotionelt funktionsniveau?
- Evt. – er funktionsniveau præget af særlig 'funktionsstil' (autismespektrum/ADHD/sansetab)?
- **Udredningen støtter således primært terapeutens forudsætninger for at tilpasse kommunikationen, så borgerens indre perspektiv får bedre mulighed for at komme til syne**

Effekt af psykoterapi - aggression

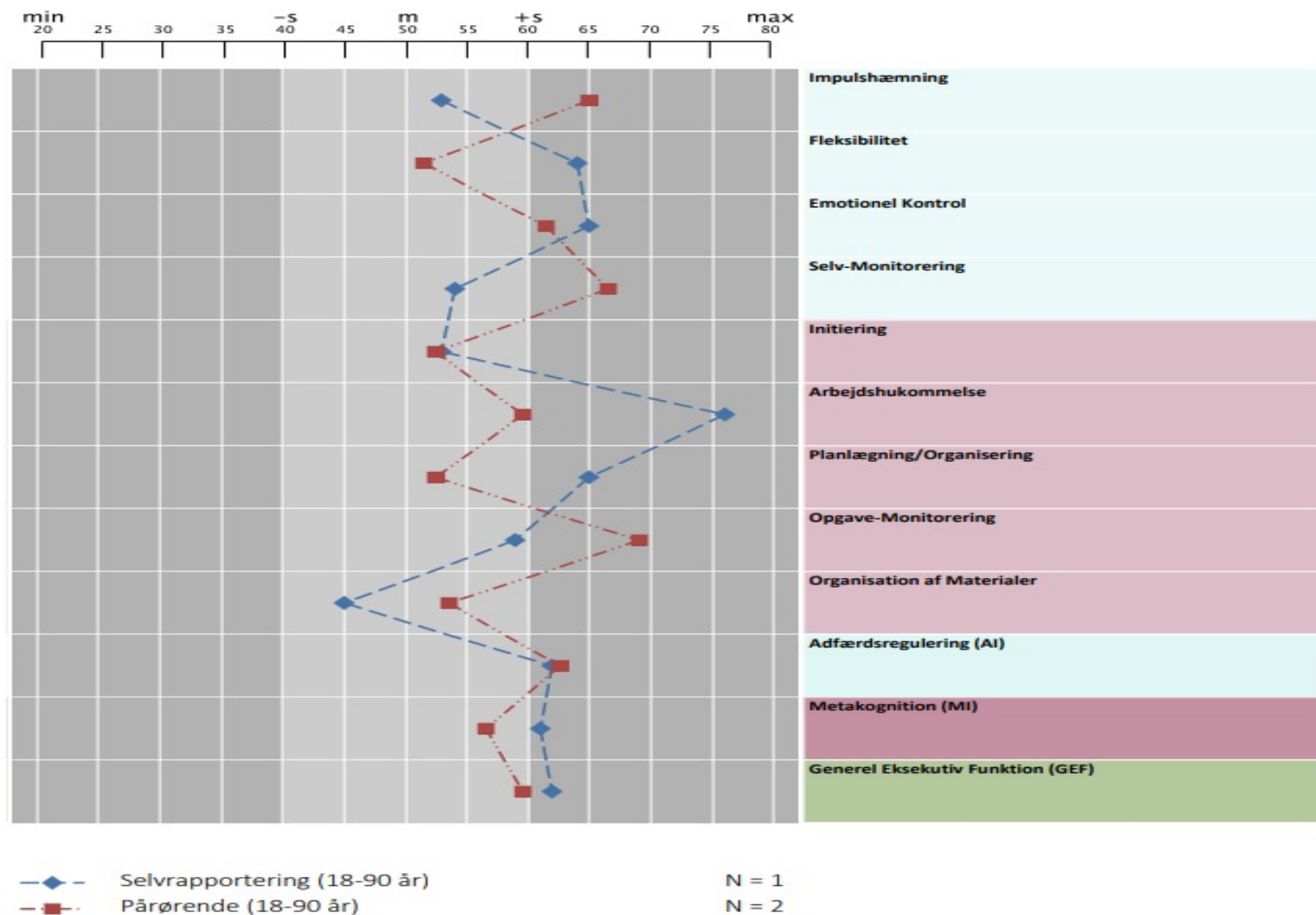

Figur 3: Forest plot meta-analyse. Random Effekt model. Målt i SMD (Cohens d effektstørrelse)

Effekt omsat til 'praksis'

- Cohen's d effekt – standardiseret effektstørrelser (Cohen, 1992)
- Number Needed to Treat – omregning til antal personer, det er nødvendigt at behandle, for at være sikker på at 1 person opnår et bedre resultat end kontrolgruppen
- Cohen's d på 0,84 svarer til NNT på 3,34

BRIEF-V eksempel

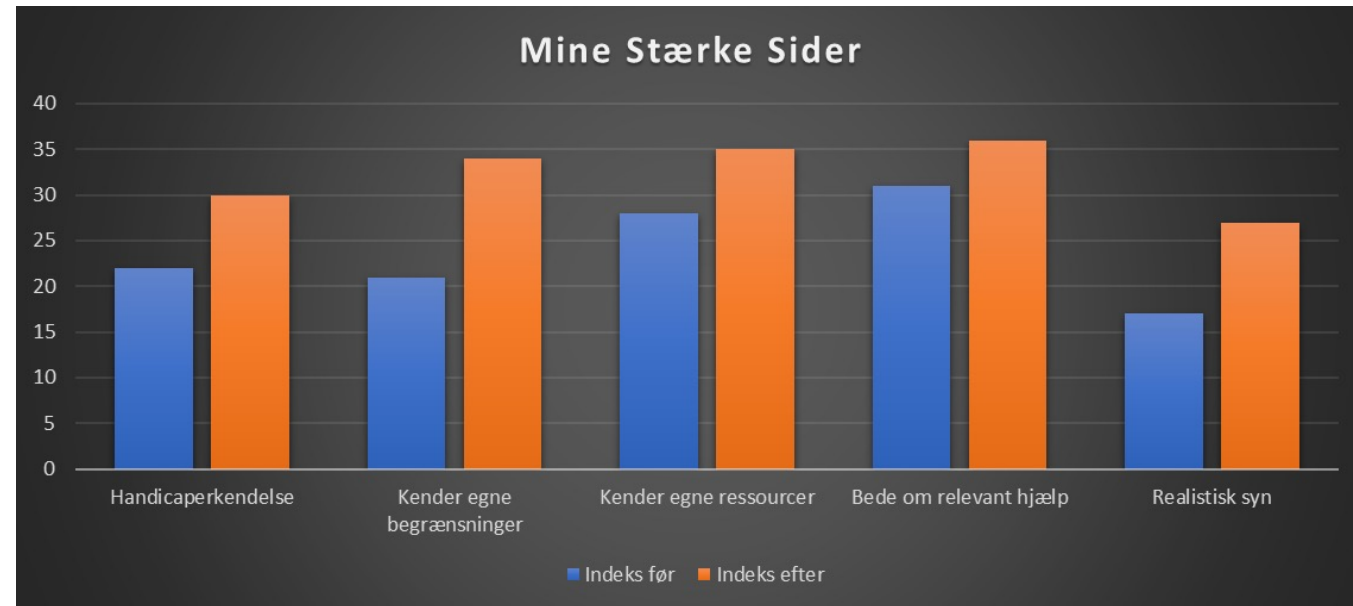
Mine Stærke Sider - psykoedukation

- MINE STÆRKE SIDER er et psykoedukativt kursus for borgere med forskellige typer af funktionsnedsættelse. Metoden har været afprøvet i Aalborg Kommunes projekt "Øget mental sundhed" og har været anvendt på tværs af Fagcentrene i Aalborg Kommune.
- Materialet er tilpasset målgruppen i forhold til sprog
- Kurset faciliteres af f.eks. en kontaktperson, der kender borgeren godt
- Formålet er at identificere ressourcer, som borgeren selv oplever i hverdagen

Positive resultater

- Kvalitativ undersøgelse af borgerens oplevelse af eget udbytte

Voksenafdelingen
med mennesker i fokus